

Verksamhetsberättelse för 2022

Småland Blekinge Halland South Sweden

www.sbhss.eu

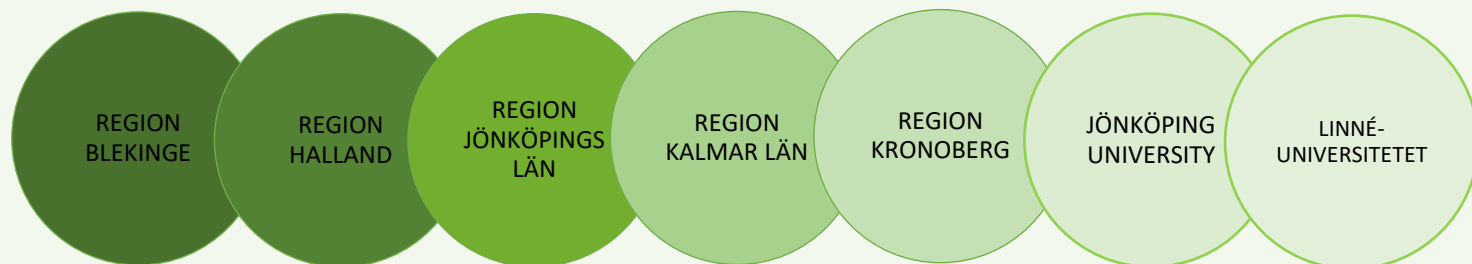
Rue du Luxembourg 3

1000 Bryssel

Belgien

Småland Blekinge Halland South Swedens (SBHSS) ägare 2022

Styrningen av verksamheten framgår i särskilt samarbetsavtal undertecknat av samtliga parter.

SBHSS övergripande mål, långsiktig inriktning och fokus 2022

Syftet med SBHSS är att främja ägarnas verksamhet och intresse i EU samt att öka samverkan mellan parterna och agera gemensamt i viktiga strategiska frågor, både på hemmaplan och på Brysselarenan. Den långsiktiga inriktningen av arbetet (2019–2022) fokuserade på fem huvudområden – *arbetsmarknad, gröna näringar och bioekonomi, hälsa och vård, tillväxt och innovation samt transport*. I länsspecifika dokument pekade ägarna inför 2022 ut hur de ville arbeta inom dessa områden, hur internationella och/eller EU-aspekter kompletterar insatser på hemmaplan – länsvis eller länsöverskridande (se bild nedan). Utöver denna inriktning fanns utrymme att verka även i andra frågor.

Arbetsmarknad

- Internationalisering och ökad rörlighet
- EU-finansiering
- Erfarenhetsutbyten

Mål 2022: Bevaka Bryssel-baserade nätverk för möjligheter till finansiering och erfarenhetsbyten

Tillväxt och innovation

- Utvecklingskapital
- Smarta innovativa näringar
- Digitalisering

Mål 2022: Bidra till tematiska mål i S3-prioriteringar och profilera styrkor i nätverk

Hälsa och vård

- Nära vård
- Digitalisering – e-hälsa
- Äldre frågor

Mål 2022: Verkställa uppdrag genom att genomföra erfarenhetsutbyten för att utveckla den nära vården

Gröna näringar, bioekonomi

- Skog och trä
- Fossilfria transporter
- Livsmedel
- Cirkulär ekonomi

Mål 2022: Profilera SBHSS kompetens på EU-arenan och påverka EU-policy

Transport

- TENT-T
- Grön mobilitet
- Automatiserad mobilitet
- Högstighets-järnvägar

Mål 2022: Bevaka SBHSS-intressen i TEN-T-översyn och förutsättningar för grön mobilitet

Brysselkontoret

Vid sidan av samarbete mellan ägarna, sker en stor del av samarbetet inom SBHSS med det gemensamma Brysselkontoret som plattform. Aktiviteterna på den europeiska arenan är ett komplement till medlemmarnas arbete hemma i regionerna. Kontoret bemannades 2022 av tre heltidsanställda, varav två nyanställda, och två praktikanter per termin.

Brysselkontorets huvudsakliga uppgifter är:

- **Intressebevakning** av frågor som ägarna prioriterar, bland annat genom analyser av politiska initiativ och lagförslag, programutformning, finansieringsformer samt deltagande i samverkansplattformar inom de fokusområden som ägarna identifierat.
- **Påverkansarbete** i de frågor som ägarna via intressebevakningen identifierat som viktiga för våra regioner.
- **Service** genom att Brysselkontorets medarbetare regelbundet besöker ägarna, informerar och ger råd via direktkontakter, [hemsida](#) och veckobrev, tar emot studiebesök på plats i Bryssel, erbjuder ägarna en arbetsplats i Bryssel samt verkställer enskilda önskemål från ägarna.
- **Kontaktskapande** verksamhet genom att förmedla kontakter i Bryssel samt biträda medlemmarna i planering av studiebesök och annan informations- och kontaktservice.
- **Kunskapshöjande** insatser genom att Brysselkontorets medarbetare är behjälpliga som experter vid utbildningsinsatser hos medlemmarna och i samverkan med medlemmarna även för regionernas aktörer.
- **Marknadsföring** och profilering av ägarna och dess aktörer på plats i Bryssel i syfte att skapa förutsättningar för att kunna ingå i nödvändiga samarbeten.

Verksamhetsberättelse för 2022

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av målsättningarna i verksamhetsplanen inför året och redogör för SBHSS aktiviteter. 2022 präglades som föregående år av Covid, men var också året då vi återgick till en normalare vardag. Eftersom en stor del av samarbetet i SBHSS sker med Brysselkontoret som plattform, har aktiviteter knutna till EU-agendan en central plats. Aktiviteterna på den europeiska arenan är dock ett komplement till ägarnas arbete på hemmaplan.

Resultatet finns hos ägarna

Kopplingen mellan den europeiska arenan och hemmaplan är stark. Anledningen är att de frågor som EU arbetar med i stor utsträckning är desamma som våra ägare arbetar med dagligdags. Som en konsekvens kan en stor del av SBHSS resultat sökas i ägarnas ordinarie verksamhet. Härutöver landar många frågor hos den svenska nationella nivån, varför betydelsen av dialog mellan den regionala och nationella nivån understryks. Det handlar om att försäkra sig om att den nationella nivån i tidigt skede i EU:s beslutsprocess har tagit del av våra perspektiv inför förhandlingar med andra medlemsstater. Det handlar även om att vi inför slutskedet i beslutsprocessen involveras för att applicera EU-policy och EU-finansiering i våra regioner.

Verksamhetsberättelsens delar

Sida 5 – 10 **Tematiska områden som prioriterats av ägarna (se sida 2)**

- Arbetsmarknad
- Gröna näringar och bioekonomi
- Hälsa och vård
- Tillväxt och innovation
- Transport
- Europaforum

Sida 11 – 15 **Övergripande arbete för att nå ägarnas mål**

- Interessebevakning
- Kommunikation
- Påverkansarbete
- Bryssel – en arena och mötesplats för profilering och samarbeten
- Kompetensförsörjningsinsatser

Tematiska områden som prioriterats av ägarna

Arbetsmarknad

Mål för SBHSS under 2022:

Att bevaka Brysselbaserade nätverk för att identifiera möjligheter till finansiering och erfarenhetsutbyten. ✓

Med EU:s sociala agenda har EU tagit kliv mot arbetsmarknadsfrågor, vilket annars är en nationell kompetens. EU:s policyinitiativ är oftast en mellanstatlig fråga och regionernas roll när EU-direktiv tas fram är därför begränsad. Däremot står det klart att vi påverkas när medlemsstaterna enas kring gemensamma regler. Det är emellertid mer vanligt att regioner engageras i frågor som rör kompetensförsörjningsaspekten på arbetsmarknaden och samarbeten för att stärka kompetensen i samband med till exempel den gröna och digitala omställningen av samhället, samt att behålla och attrahera kompetens i länen. Europeiska socialfonden (ESF) har länge utgjort en viktig del i våra ägares arbete på arbetsmarknaden och dessa medel förväntas spela stor roll även framöver. Med förändrade förutsättningar för strukturfonderna ökar betydelsen för konkurrensutsatt EU-finansiering för att bredda basen av finansiering till kompetensinsatser i Småland-Blekinge-Halland.

Brysselkontoret har i sina analyser visat hur EU:s insatser på kompetensförsörjningsområdet har fått en allt tydligare koppling till att stödja regionernas styrkeområden i deras smarta specialiseringsstrategier. EU:s konkurrensutsatta finansiering kan vara ett intressant alternativ för regioner som vill växla upp sina styrkor och i detta sammanhang behöver utveckla strategiska kompetenser. Finansiering till kompetensutveckling är ett inslag i flera olika tematiska program. Vid sidan av att beskriva kompetensutvecklingsmöjligheter med EU-finansiering, har Brysselkontoret därför kommunicerat samarbetsmöjligheter med andra europeiska aktörer med liknande utmaningar, till exempel allianser för specifika yrkeskompetenser.

Med nyligen antagna smarta specialiseringsstrategier, har ägarna inte fullt ut kunnat tillgodogöra sig europeiska aspekter som kompletterar arbete på hemmaplan och uppdragen till Brysselkontoret har därför varit få. Bedömningen är dock att kompetensförsörjnings betydelse kommer öka och att SBHSS kan erbjuda ett stöd i ägarnas arbete med att utveckla sina styrkeområden.

Gröna näringar och bioekonomi

Mål för SBHSS under 2022:

Att profilera våra regioners kompetenser på EU-arenan så att vi kan påverka EU-policy och skapa utvecklingsmöjligheter.

EU:s policyutveckling kopplat till Gröna näringar sker i hög takt och flera lagförslag och initiativ berör ägarna. I synnerhet de skogsrelaterade lagstiftningsakterna har präglat det gångna verksamhetsåret. Tidigare års insatser kopplat till Gröna näringar och bioekonomi lade en god grund för 2022 års arbete. Det går att konstatera att SBHSS under året har utvecklat sin beredskap att agera snabbt på den europeiska arenan och att komma in tidigare i beslutsprocesserna.

SBHSS pilotgrupp kring skogsfrågor som etablerades under 2021, utvecklades under det gångna året till ett välfungerande maskineri med etablerade arbetsformer och påverkansstrategier. Gruppen hanterar nu löpande skogsrelaterade frågor med utgångspunkt i det positionspapper som antogs i juni 2022. Under året har rapportörsgruppen framfört våra regioners ståndpunkter till representanter för samtliga europeiska och svenska lagstiftande institutioner (se sida 13 *Påverkan*).

SBHSS engagemang i europeiska nätverk, har inneburit både synlighet och inflytande. Brysselkontoret har bland annat deltagit i att ta fram positionspapper och anordna politiska seminarier både i Bryssel och i Sverige. Brysselkontoret har också tillsammans med andra svenska regionkontor fört dialog med representanter för EU:s institutioner och tydliggjort ägarnas intressen genom att skicka brev till svenska statsråd och riksdagsledamöter.

Under året har Smart Housing Småland fortsatt sitt engagemang inom ett nytt europeisk Bauhaus. Bland annat har Brysselkontoret varit behjälpliga i framtagandet av en ansökan om att bli ett föregångsexempel inom det nya Bauhaus-rörelsen och har kontinuerligt delat information om Bauhaus-relaterade möjligheter och evenemang på EU-arenan.

Inom Brysselbaserade nätverk för bioekonomi och blå ekonomi har SBHSS:s aktiva engagemang bidragit med många goda exempel från våra regioner samt svarat på samråd (till exempel *restauration av natur*). SBHSS aktörer har under året deltagit i flertalet seminarier, föreläsningar och besök på den europeiska arenan, där de kunnat knyta goda kontakter för framtida och fortsatt samverkan med andra (till exempel *vattenfrågor*). Våra ägare har även fört dialog med EU-kommissionen på plats kring havsfrågor. Inom ett nätverk för växtbaserade proteiner och skogliga regioner har SBHSS engagemang både berört policy och samarbeten. SBHSS har aktivt deltagit i framtagandet av flera positioner och i att föra dialog med EU:s institutioner. För cirkulära frågor har Brysselkontoret genom en workshop i Bryssel tillsammans med ett informellt nätverk för små och medelstora städer aktivt arbetat för att samla aktörer från de deltagande regionerna, däribland Småland-Blekinge-Halland, med målet att få till samarbeten.

Hälsa och vård

Mål för SBHSS under 2022:

Att verkställa uppdrag genom att genomföra erfarenhetsutbyten för att utveckla den nära vården.

Sedan starten har SBHSS hälsoplattform spelat en avgörande roll för det internationella engagemanget i våra regioner för hälsoområdet. Förslaget att etablera en hälsoplattform kom från ett tidigare styrgruppsuppdrag om att nyttja den europeiska arenan för att utveckla den nära vården. Man såg både behov och mervärde av ett mer strukturerat och långsiktigt samarbete i att verkställa uppdraget. Med organisationsstruktur på plats, har fokus 2022 varit att fortsätta inhämta kunskap via erfarenhetsutbyten. Det roterande ordförandeskapet innehades 2022 av Region Kalmar län och Brysselkontoret har fortsatt haft rollen som samordnare. Trots Covid-pandemin, har hälsoplattformen genomfört årsplanen och till högsta grad uppfyllt sitt mål.

Från att hälsoplattformen 2021 genomförde fyra digitala webinarier med Emilia-Romagna, har hälsoplattformen 2022 kunnat utföra det planerade erfarenhetsutbytet inom nära vård, e-hälsa och äldre frågor genom ett fysiskt besök till den italienska regionen. Utbytet har bidragit till flertalet lärdomar att sprida i våra regioner, samt tydliggjort gemensamma utvecklingsområden. Både SBHSS ägare och Emilia Romagna satsar på decentraliserad vård, det som i vårt fall handlar om nära vård. Inom den ramen har en avsiktsförklaring tagits fram för att fortsätta och formalisera samarbetet.

Utöver SBHSS hälsoplattform, står Brysselkontoret bakom ett månatligt hälsobrev till ägarna. I månadsbreven har man bland annat kunna läsa om hur partnerskap för kompetensförsörjning inom hälsa och vård skapas bland europeiska aktörer. Vidare har Brysselkontoret initierat ett hälsosamarbete mellan svenska regionkontor i Bryssel. Målet är att kunna utveckla svenska regioners policyarbete som inte täcks av SKR.

Tillväxt och innovation

Mål för SBHSS under 2022:

Att bidra till ägarnas tematiska mål i S3-prioriteringar samt att öppna dörrar till europeiska samarbeten för våra medlemmars kunskaps- och innovationsmiljöer.

Sammanhållningspolitiken med sina strukturfonder har stor betydelse för det regionala utvecklingskapitalet. I konkurrens med andra EU-prioriteringar stod det under 2022 alltmer klart att vi inför nästa programperiod inte kan ta strukturfonderna för givet. Brysselkontoret tog därför på styrgruppsuppdrag initiativ till att, via regionkontor i Bryssel, inleda en skyndsam dialog med andra svenska regioner och SKR som kan ligga till grund för en svensk ståndpunkt inför förväntade EU-samråd 2024. Arbetet resulterade i en svensk konferens under SKR:s vingar i början av 2023 där Brysselkontoret är en av talarna. Fler insatser planeras.

I EU:s konkurrensutsatta tematiska sektorsprogram ökar fokus på kompetensförsörjning. Innovationsaspekten i programmen är påtaglig i sin strävan mot att lyfta kapacitet till uppskalning. Regional prioritering och koordination betonas och metoden för detta är smarta specialiseringar. Ägarna arbetar nu med transitionsanalyser där man identifierar regionöverskridande gemensamma styrkor. Nästa steg blir att ytterligare utveckla existerande styrkor genom selektiv kompetensförsörjning och genom att komplettera sina egna styrkor med andras kompetenser. Det är en anledning till att ägare under 2022 har sökt samarbeten (inom till exempel vattenfrågor) i Brysselbaserade nätverk. Region Blekinges arbete med Missions (EU sätter mål om stora samhällsutmaningar, aktörer tar fram lösningar) ligger helt i linje med hur EU allt tydligare prioriterar europeiskt mervärde med platsbaserade lösningar. Brysselkontoret har tillsammans med andra europeiska regioner fört en dialog med EU-kommissionen om att undanröja hinder för den regionala nivåns engagemang.

Transport

Mål för SBHSS under 2022:

Att bevaka SBHSS-intressen i TEN-T-översyn, förutsättningar för grön mobilitet samt aktiviteter, samarbeten och erfarenhetsutbyten i relevanta Brysselbaserade nätverk.

Ägarnas engagemang inom transportområdet har under 2022 i likhet med föregående år präglats av revideringen av det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T), samt bevakning av lagstiftning runt biodrivmedel och samarbeten inom grön mobilitet. Som resultat av den översynsprocess av TEN-T som pågått under 2021, presenterade EU-kommissionen vid årsskiftet 2021–2022 ett uppdaterat förslag till förordning. Brysselkontoret har under året följt behandlingen av förslaget genom EU:s institutioner och bevakat förslagets bedömda konsekvenser för ägarna. Sträckor som ingår i TEN-T innebär åtagande för medlemsstaten vad gäller standard på infrastruktur och möjlighet att söka finansiering från fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF). Nyhet i EU-kommissionens förslag är att Halmstad och Jönköping med befolkningsmängd över 100 000 ska kategoriseras som urbana noder, vilket väntas medföra ökade krav på bland annat infrastruktur och tillgänglighet.

Under året har Brysselkontoret deltagit i europeiska nätverk kopplade till transportfrågor å ägares vägnar. Inte minst STRING-nätverket och SKR:s EU-transportgrupp, vilka båda har gett tillgång till information och möjligheter att lyfta ägarnas intressen i ett större sammanhang. Som en del av sitt medlemskap i STRING-nätverket bedriver Region Halland påverkansarbete kopplat till EU:s transportpolitik och framför allt TEN-T. Brysselkontoret ingår som representant i STRING-nätverkets Brysselbaserade arbetsgrupp. Via en lobbyplan som tagits fram, till exempel ett positionspapper och påverkansunderlag i form av ändringsförslag i TEN-T-planen kring sträckningen Hamburg – Oslo.

För sydsvenskt vidkommande har inrikespolitiska omprioriteringar kring infrastruktursatsningar fått en varierande betydelse för våra regioner. Vi kan därför konstatera att de nya stamnätssatsningarna som fanns med i EU-kommissionens förslag har fasats ut inför slutförhandlingarna mellan EU:s lagstiftande institutioner. Brysselkontoret fortsätter bevakningen av förhandlingarna som väntas färdigställas under 2023, men förutser minskad aktivitet från ägarna.

EU:s klimatsatsningar fortsätter att göra avtryck på transportområdet, vilket inte minst görs tydligt inom områdena hållbar och grön mobilitet. Brysselkontoret har under året fortsatt assistera Region Kalmar läns engagemang kring frågor kopplade till biobaserad gas och drivmedel. Brysselkontoret har bland annat hjälpt Region Kalmar län med att ta fram underlag till positioner, samråd och röstrekommendationer samt att genomföra påverkansinsatser gentemot EU:s institutioner.

Europaforum

Mål för SBHSS under 2022:

Att, om Coronasituationen tillåter, genomföra Europaforum med tillhörande möten.

Efter ett påtvingat Covid-uppehåll, kunde den femte upplagan av SBHSS Europaforum genomföras på plats i Falkenberg under temat "Ett nytt Europa – nya möjligheter att jobba tillsammans".

På konferensen deltog bland annat representanter från EU-kommissionens kontor i Stockholm, forskare, journalister, SKR, Tillväxtverket och tjänstepersoner från EU-kommissionen tillsammans med flera kunniga medarbetare och organisationer från våra regioner. Till programmet hörde även uppskattade studiebesök.

Konferensen anordnades av Region Halland och sammanförde SBHSS Europaforum med Västsvenska EU-konferensen. Brysselkontoret deltog i både förberedelser och skötte moderatorskapet. Deltagandet var gott och spritt över våra regioner och konferensen fick genomgående mycket höga betyg i utvärderingen.

2023 anordnas Europaforum av Region Kalmar län.

Övergripande arbete för att nå ägarnas mål

Intressebevakning

I likhet med tidigare år tog Brysselkontoret 2022 fram ett stort antal analyser och kartläggningar över hur våra ägare kan förhålla sig till den europeiska arenan som gäller samarbeten, lagförslag/initiativ och finansiering. Utgångspunkten för bevakningen är ägarnas prioriterade frågor som beskrivs i verksamhetsplanen och i ägarnas länsspecifika dokument (se sida 2) och enskilda uppdrag som ges hemifrån under året. Parallellt bevakas även andra frågor där Brysselkontoret bedömer att EU:s eller andra europeiska aktörers aktiviteter föranleder ägarna att se närmare på sitt engagemang på den europeiska arenan såväl som på hemmaplan. Halvvägs in på året sammanfattar Brysselkontoret sin löpande omvärldsbevakning för att ge ägarna en översikt av vad man har att beakta när man under den andra halvan gör sina prioriteringar för sina internationella engagemang.

I informationsinsamlingen deltar Brysselkontoret i en rad Brysselbaserade nätverk som samtidigt ger ägarna möjlighet att själva delta och få förstahandsinformation på ett tidigt stadium, profilera sina styrkor och söka samarbetspartner.

2022 kännetecknades av ett stort politiskt engagemang i SBHSS styrgrupp. Som ett resultat fick Brysselkontoret i uppdrag att ge särskilt fokus på digitaliserings- och energifrågan samt utformningen av den framtida sammanhållningspolitiken. Ägarnas sakkunniga engagerades i arbetsgrupper som tog fram förslag till handlingsplaner.

Welcome to a sustainable region!

Småland Blekinge Halland South Sweden – an entrepreneurial part of Sweden with green excellence

Latest news

Kommunikation

Brysselkontorets analyser och övriga nyheter sprids dels via direktutskick, dels via SBHSS hemsida där ett stort antal kunskapsbyggande artiklar samlas. För att skapa ytterligare mervärde för framför allt ägarnas kontaktpersoner, ger Brysselkontoret även ut ett veckobrev med fördjupad information och tips om hur ägarnas målsättningar bättre kan nås. Från att ursprungligen ha riktat sig till SBHSS kontaktpersoner har veckobrevet idag ca 170 prenumeranter.

Till informationsflödet hör även *Brysselbrevet* som dels förklarar storpolitiska skeenden i EU, dels ger inblick i nyttan och resultatet av SBHSS internationella och gemensamma arbete. Brevet skickas ut till cirka 600 prenumeranter och sprids till fler.

2021 lanserade SBHSS en helt ny hemsida. Med ökade behov av att ingå i rätt europeiska samarbeten, var tanken att göra den löpande informationen tillgängligare för fler och stödja ägarnas profileringsbehov. Under 2022 har hemsidan börjat etablera sig som ett sätt att nå ut med ägarnas styrkor och en ökad användning förutses.

Inom ramen för SBHSS samarbete inom hälso- och sjukvård (*hälsoplattformen*), sammanfattar Brysselkontoret månadsvis de viktigaste nyheterna och möjligheterna för ägarna i *Hälsobrevet*.

Gladjande nog kan konstateras att informationsförmedlingen under 2022 allt oftare väckt hemmaplans ägare och aktörers intresse för att göra sin röst hörd och för att delta i europeiska samarbeten. Engagemanget har gjort att Brysselkontoret under 2022 tydligare än innan har kunnat delta i påverkansarbetet för att utformningen av EU-lagförslag och initiativ ska bli så gynnsamt som möjligt för våra ägare.

Påverkansarbete

SBHSS påverkansarbete bygger på frågor som ägarna via intressebevakningen identifierat som viktiga för sig och sina aktörer. Frågorna bedöms vidare efter potential att påverka – ju tidigare i beslutsprocessen, desto större möjlighet att göra sin röst hörd.

Påverkansarbete innebär konkret att föra dialog med EU:s institutioner och beslutsfattare genom fysiska möten och seminarier, brev och röstrekommendationer, samt svar på remisser och samråd (se texter om *Tematiska områden som prioriteras av ägarna*). En förutsättning för påverkansarbetet är en tydlig positionering i en specifik fråga. En stor del av frågorna från EU:s beslutsprocess landar ofta hos vår nationella nivå och många gånger är det betydelsefullt att säkerställa att vår nationella nivå är medveten om regionernas intressen i frågan.

Under 2022 har SBHSS tagit flera viktiga steg för att utveckla metoder och verktyg för att utföra effektiva och långsiktiga påverkansinsatser gentemot hela EU:s policyprocess, från ax till limpa:

Den pilotgrupp för påverkansarbete inom skogsfrågor som etablerades under hösten 2021, utvecklades 2022 till en så kallad rapportörsgrupp med ett politiskt presidium och ett sekretariat bemannat av tjänstepersoner från ägarna. Gruppen möts regelbundet och har under året tagit fram ett positionspapper utifrån vilket flera påverkansinsatser genomförts under 2022. Inte bara i Bryssel, utan även gentemot vår svenska nationella nivå. Som exempel kan nämnas ändringsförslag till Regionkommitténs yttrande om EU:s skogsstrategi, hjälp i framtagandet av nätverket ERIAFF:s skogsposition och samrådssvar, deltagande i några svenska regioners brev till den svenska miljöministern om användningen av skog (vilket även spreds till riksdagen) och arrangemang av ett skogsseminarium i digital form där svenska EU-parlamentariker, experter och regionala politiker deltog.

Med styrgruppsuppdraget inom digitalisering, energi och sammanhållningspolitik har en struktur utvecklats där SBHSS kontaktpersonsgrupp kopplar in experter för löpande bedömning och framtagningsplaner. Som resultat inledde SBHSS till exempel ett arbete med att ta fram en samlad position kring energifrågorna för att kunna bedriva ett långsiktigt påverkansarbete samt att ta initiativ till en svensk nationell dialog om den framtida sammanhållningspolitiken.

Bryssel – en mötesplats och arena för profilering och samarbeten

Under 2022 har Brysselarenan så sakteliga återgått till det normala efter två år av pandemi och hemmaarbete. Det betydde att vi återigen kunde ta emot besök av enskilda ägare och besöksgrupper. Utöver våra ägare har det handlat om nationella myndigheter, politiska partier, tematiska arbetsgrupper, universitetsstudenter och kommuner. Våra ägares styrkor och erfarenhet, gjorde att Brysselkontoret under året blev inbjudna som paneldeltagare och för att tala för såväl utländska som andra svenska regioner. Profileringsvärdet av dessa tillfällen ska inte underskattas.

Ägarnas engagemang på EU-arenan är mycket betydelsefull. När vi bidrar till seminarier, deltar i workshops och framför våra ståndpunkter, blir vår geografi och dess aktörer i ännu högre grad tillfrågade om vad vi tycker och om vi vill delta i samarbeten. Ett gott exempel på detta är Linnéuniversitetet och Region Kalmar län som tillsammans med nätverk i Bryssel deltog i planeringen och utförandet av en konferens i Bryssel om vattenbrist. På plats knöts även kontakter med den belgiska staden Leuven som senare ledde till ett samarbete. Likaledes var Region Blekinges besök hos EU-kommissionen och den svenska EU-representationen kring havsfrågor betydelsefullt för att de ska ha möjlighet att beakta våra ståndpunkter och förutsättningar.

SBHSS Brysselkontors uppbyggda nätverk är ofta nyckeln för att kunna hitta kompetenser som kompletterar ägarnas egna styrkor. Erfarenhetsutbytet mellan ägarna och den italienska regionen Emilia-Romagna inom hälsoområdet etablerades utifrån Brysselkontoret profilerat ägarna i nätverk på Brysselarenan. Under 2022 fördjupades samarbetet och en delegation från SBHSS ägare åkte till Italien för ett utbyte. Eftersom nyttan för båda parter var ömsesidig, togs därefter viktiga steg mot ett mer formaliserat samarbete. De nätverk för sammanhållningspolitiken som Brysselkontoret tagit initiativ till och leder, lägger på samma sätt en god grund för att kunna påverka det framtida regionala utvecklingskapitalet.

Brysselarenan ger även goda möjligheter att framföra våra åsikter till den nationella nivån genom möten med representanter för svenska myndigheter. Brysselkontoret har haft möten med Tillväxtverket, Vinnova, SKR samt tematiska råd och ambassadörer på den svenska EU-ambassaden. Mötena fyller flera syften; dels att få information om hur förhandlingarna går mellan medlemsstaterna i frågor som är avgörande för den regionala nivån och vilken position vår svenska nationella nivå tar, dels att informera om hur vi jobbar med frågan. Det sistnämnda är särskilt viktigt, eftersom den nationella nivån ofta kliver in senare i EU:s beslutsprocess än den regionala nivån.

Kompetensförsörjningsinsatser

Året började traditionsenligt med att Brysselkontoret besökte ägarna för planering av konkreta insatser kopplade till prioriteringarna för året – virtuellt denna gång på grund av Covid. Besöken hos ägarna är viktiga för Brysselkontorets personals förståelse för ägarnas situation och behov. Samtidigt bidrar besöken till att ägarna får ett ökat europeiskt perspektiv i sitt dagliga arbete.

2022 kunde äntligen SBHSS Europaforum återigen anordnas i fysisk form. Evenemanget syftar till att förankra det europeiska arbetet och visa hur våra regioner och dess aktörer påverkas. Samtidigt är eventet en diskussionsplattform där politiker och tjänstemän på lokal och regional nivå samt representanter från myndigheter och näringslivet får tillfälle att dela erfarenhet, utbyta kunskap, knyta viktiga kontakter och öka EU-kompetensen.

Ett av Brysselkontorets uppgifter är att bidra till kompetensförsörjningen hos ägarna. 2022 gavs många tillfällen att bidra med Brysselkontorets EU-perspektiv till de frågor som ägarna arbetar med dagligdags. Förutom dragningar för ägarna, har Brysselkontoret deltagit som presentatör på flera seminarier. I sammanhållnings-, transport-, biogas- och digitaliseringsfrågan har ägarna även använt sig av Brysselkontorets sakkunskap i nationella nätverk. I det sistnämnda fallet har det lett till att svenska digitaliseringskoordinatörer avser att åka till Bryssel för att kunna hantera EU-aspekten av digitalisering. Utifrån det svenska intresset har Brysselkontoret initierat ett samarbete för svenska region- och stadskontor i Bryssel.

Efter ett par års uppehåll kunde SBHSS traditionella styrgruppskonferens i Bryssel åter gå av stapeln. Konferensens information mynnade ut i ett styrgruppsuppdrag för särskild fokus inom digitalisering, energi och sammanhållningspolitik. Uppdraget ledde till att hemmaplans experter involverades för tematisk bedömning och framtagningsplanering av handlingsplaner och insatserna förväntas fortsätta under 2023.

2023 – året framför oss

Inför 2023 kan vi konstatera att COVID-19-pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina har förändrat förutsättningarna och tillvaron i Europa. Vi märker det framför allt med ett ökat migrationstryck, energi- och livsmedelskriser och en ökad inflation. Risken för inre social oro i EU bedöms ha ökat som följd, vilket kan öka förväntningarna på att EU ska fokusera än mer på krishantering. Detta kan potentiellt bromsa insatser på andra områden.

När omvärlden upplevs som osäker driver EU:s medlemsstater utvecklingen mot att EU ska arbeta mer med att säkra våra yttre gränser, säkerställa europeisk självständighet och skapa geopolitisk trygghet på världsarenan. En ökad roll på den globala arenan kan leda till ökad friktion gentemot andra länder. Vidare efterfrågas att EU arbetar för lika konkurrensmässiga villkor i handelsrelationerna med våra globala partner, vilket i realiteten troligen medför ökad protektionism och minskad frihandel.

Förändringarna gör att diskussioner om EU:s framtida roll, inriktning och finansiering har tagit fart. Den för regioner så viktiga sammanhållningspolitiken med sina strukturfonder kan framöver inte tas för självklar i konkurrens med nya behov och nya finansieringssätt. 2023 blir ett avgörande år för Sverige att forma en ståndpunkt för både sammanhållningspolitiken och EU:s långtidsbudget som helhet. Resultatet kommer påverka både flernivåstyresprincipen och ägarnas möjlighet att finansiera det regionala utvecklingsuppdraget.

Ledorden från EU-kommissionens sida är fortsatt *grön och digital omställning*, vilket 2023 kompletteras med *EU:s tematiska fokusår för färdigheter*. Vad gäller den gröna omställningen, har SBHSS all anledning att delta i utformningen av ny EU-lagstiftning som nu lanseras i högt tempo inför sluttampen av EU-kommissionens mandatperiod. I övrigt betonas vikten av att höja innovationsgraden i samhället för att kunna upprätthålla vårt europeiska välbefinnande. Vi märker det till exempel när EU-medel i allt större utsträckning knyts till innovation oavsett tematiskt område. EU-kommissionen har tagit flera initiativ för att underlätta samarbete och knyta samman regioners kompetenser över gränser till en helhet större än summan av varje enskild kompetens. Den pågående programperioden handlar således i hög grad om att öppna dörrar till europeisk samverkan för aktörer i regionens innovationssystem och att fokusera på de möjligheter som länkar bäst till våra medlemmars prioriteringar och styrkor. Att synliggöra och marknadsföra regionens kompetenser blir därför allt viktigare för den regionala nivåns förmåga att kunna ta del av europeiskt kapital för investeringar.

Att aktiviteter, finansiering och fler aktörer än innan alltmer knyts till prioriteringar och strategier betyder att ett större innovations- och koordinationsansvar läggs på regioner som en del av det regionala utvecklingsansvaret och att lärosätens potential nyttjas för ändamålet. Regioners utveckling mot ökad samordning av insatser och aktörer är en förutsättning för att dra nytta av möjligheterna som erbjuds på EU-arenan och en fördel på den svenska arenan. Detta har till exempel tydliggjorts med våra ägares deltagande i de europeiska digitala innovationshubbarna (EDIH).

Med våra smarta specialiseringsstrategier på plats finns goda förutsättningar för kompetensbaserat europeiskt samarbete och därmed ökade chanser att ta del av EU:s konkurrensutsatta tematiska finansiering. De tematiska fonderna kan bli ett komplement till en osäkrare framtid för strukturfondernas andel av det regionala utvecklingskapitalet.